

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 002359 10 Uvp
Banja Luka, 23.3.2011. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Smiljane Mrše kao predsjednika vijeća, Zlatka Kulenovića i Senada Tice kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Vladimirke Vrebac Milinović, u upravnom sporu po tužbi Društva... BLB M. I. a.d. B. L., Ulica..., koga zastupa direktor D. G. i O. M. iz B. L., na adresi prvotužioca, (u daljem tekstu: tužioc), protiv rješenja broj 06-UP-061-3715/09 od 11.11.2009. godine tužene Komisije... RS iz B. L., Ulica... (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu nadzora nad poslovanjem Društva, odlučujući po zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 002359 09 U od 09.4.2010. godine, u nejavnoj sjednici održanoj dana 23.3.2011. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, preinačava se presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 002359 09 U od 09.4.2010. godine tako da se tužba odbija kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Tačkom 1. izreke pobijane presude, uvažanjem tužbe, poništen je naprijed navedeni osporeni akt tužene strane kojim je: 1. ukinuta odluka direktora prvotužioca broj 03/09 od 23.3.2009. godine o davanju prokure drugotužiocu; 2. ukinuta odluka Upravnog odbora prvotužioca broj 16/09 od 31.3.2009. godine o davanju saglasnosti na odluku o davanju prokure, 3. ukinuta odluka skupštine prvotužioca broj 44/09 od 02.4.2009. godine o davanju saglasnosti na odluku o davanju prokure (tačka 1. izreke osporenog akta). Tačkom 2. izreke osporenog akta je naloženo prvotužiocu da u registru nadležnog suda izvrši brisanje prokure, a tačkom 3. izreke tog akta je naloženo prvotužiocu da tuženom dostavi dokaz o izvršenju naloga iz tačke 2. izreke. Tačkom 2. izreke pobijane presude je odbijen zahtjev tužilaca za naknadu troškova postupka upravnog spora.

Kod nesporne činjenice davanja prokure drugotužiocu, uvažanje tužbe je obrazloženo navodima: da davanje prokure drugotužiocu u smislu odredaba članova 43. - 45. stav 1. Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik RS" broj 24/98-34/06, u daljem tekstu: ZP) nije u suprotnosti sa odredbom člana 18. stav 2. Zakona o investicionim fondovima ("Službeni glasnik RS" broj 92/06, u daljem tekstu: ZIF), iako je odredbom člana 24. stav 1. ZIF propisano da se poslovi iz odredbe člana 23. stav 2. tačke a) i b) ne

moгу prenijeti na treća lica, jer da prema odredbi člana 45. stav 1. ZP poslovi prokuriste obuhvataju zaključivanje ugovora i vršenje pravnih poslova i radnji u vezi sa djelatnošću preduzeća; da prokura i drugi brojni instituti iz oblasti poslovanja Društva nisu definisani odredbama ZIF, pa da se na ovaj institut mogu primijeniti odredbe ZP, obzirom da prokurista nije član uprave Društva; da za imenovanje prokuriste nije potrebna saglasnost tužene, jer bi u suprotnom to predstavljalo proširenje nadležnosti tužene za davanje saglasnosti i za lica koja nisu članovi uprave Društva, te da to nije *ratio legis* odredbe člana 26. ZIF, kojom se propisuju uslovi koje član uprave Društva mora ispunjavati.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužena strana osporava njenu zakonitost zbog povrede zakona, navodeći: da je pobijanom presudom povrijeđen zakon, jer da su poslovi prokuriste nepravilno povezani sa poslovima koje Društvo može prenijeti na treća lica. Smatra da iz gramatičkog tumačenja odredbe člana 18. stav 2. ZIF slijedi zaključak da je zabranjena primjena zakona kojima reguliše poslovanje preduzeća ako odredbama ZIF nije izričito predviđeno; da ZIF kao *lex specialis* u odnosu na ZP mora sadržavati upućujuće odredbe na zakon koji reguliše poslovanje preduzeća, a da je sud izveo drugačije tumačenje. Predlaže da se pobijana presuda preinači i tužba odbije ili da se presuda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Tužiocu su dali odgovor na zahtjev, kojim osporavaju navode zahtjeva za vanredno preispitivanje. Podržavaju razloge obrazloženja pobijane presude i ostaju kod tvrdnji da je tužena pogrešno primijenila odredbu člana 18. stav 2. ZIF, uz ponavljanje tvrdnje da tim zakonom nisu regulisani mnogi instituti definisani u ZP, pa da način na koji je tužena primijenila ZIF parališe rad Društva. Predlažu da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev i pobijanu presudu po odredbama člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 - u daljem tekstu: ZUS), odgovor tužilaca i cjelokupne spise ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Prokura je punomoćje čiji je obim i sadržina definisana Zakonom o preduzećima (sada Zakonom o privrednim društvima), i u smislu odredbe člana 45. stav 1. ZP, predstavlja ovlašćenje za zaključivanje ugovora i vršenje pravnih poslova i radnji u vezi sa djelatnošću preduzeća. Ovlašćenja prokuriste su vremenski neograničena i bezuslovna, osim ograničenja u pogledu otuđenja i opterećenja nepokretnosti (stav 2.), a eventualno ograničenje prokure nema dejstva prema trećim licima (stav 3.). Uz saglasnost organa upravljanja pravnog lica, prokuru daje direktor (član 43. ZP). U smislu člana 19. i 23. stav 1. ZIF, Društvo... se osniva kao akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odogvornošću, a predmet njegovog poslovanja (djelatnost) je isključivo osnivanje investicionih fondova i upravljanje njima, odnosno ulaganje novčanih sredstava u vlastito ime i za račun vlasnika udjela otvorenih investicionih fondova i u ime i za račun akcionara zatvorenih investicionih fondova, te obavljanje drugih poslova određenih tim zakonom.

Odredbom člana 24. ZIF je izričito propisano koje poslove društvo može, a koje ne može prenijeti na treće lica. Poslovi koji se u smislu odredbe stava 1. ovog člana ne

mogu prenijeti na treće lice su poslovi pobrojani u odredbi člana 23. stav 2. ZIF, i to poslovi upravljanja imovinom fonda (tačka a.), te promovisanje investicionih fondova i prodaja udjela u otvorenim investicionim fondovima, odnosno akcija u zatvorenim investicionim fondovima (tačka b.). Poslovi koji se mogu prenijeti na treće lice su isključivo administrativni poslovi i bliže su taksativno pobrojani tačkom (v), podtačke 1.-10. člana 23. ZIF. Dakle, iz odredbe člana 23. proizlazi jasan sadržaj poslova koji se mogu prenijeti, a koji ne mogu, uz jasno razlikovanje njihovog sadržaja.

Po ocjeni ovog suda ukoliko bi postojanje prokure bilo moguće u Društvu..., tada bi sadržaj ovlaštenja iz prokure bio identičan predmetu poslovanja (djelatnosti) Društva, a to su upravo poslovi iz odredbe člana 23. stav 2. tačke (a) i (b), koji se ne mogu prenijeti na treća lica.

Odredbom člana 18. stav 2. ZIF je propisano da se na poslovanje Društava... na odgovarajući način primjenjuju odredbe zakona kojim se reguliše poslovanje preduzeća u slučaju kada je to ovim zakonom ili drugim propisom donesenim na osnovu zakona izričito utvrđeno. Po ocjeni ovog suda, smisao ove odredbe ZIF je jasan - primjena zakona o poslovanju preduzeća na društvo ili fond je moguća samo ako je Zakonom o investicionim fondovima izričito propisana primjena zakona iz oblasti poslovanja preduzeća (ZP, a sada Zakon o privrednim društvima). Dakle, da bi davanje prokure u ime društva ili fonda bilo moguće, mora biti propisano u ZIF. To u ovoj pravnoj stvari nije slučaj, pogotovo što odredba člana 24. stav 1. ZIF izričito zabranjuje prenos poslova iz domena djelatnosti društva na treće lice. Kod ovakvog zakonskog određenja, potpuno je suvišno pozivanje tužene i nižestepenog suda na odredbe Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova članova uprave društva („Službeni glasnik RS“ broj 107/06).

Otuda, ovaj sud nalazi da je pobijanom presudom izveden pogrešan pravni zaključak o tome da odredba člana 18. stav 2. ZIF ne isključuje primjenu odredaba ZP na poslovanje društva u odnosu na pitanja koja nisu uređena ZIF. Naprotiv, iz odredbe člana 24. stav 1. u vezi sa odredbom člana 23. stav 2. tačke (a) i (b) slijedi da je pitanje prokure izričito uređeno, na način da prokura u društvu i fondu nije dozvoljena.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovoga suda, pobijanom presudom je ostvaren razlog povrede propisa iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužene usvaja na osnovu člana 40. stav 1. i 2. istog zakona, pobijana presuda prienačava tako što se tužba odbija kao neosnovana, jer osporenim aktom nije ostvaren nijedan od razloga propisanih odredbom člana 10. ZUS na njegovo poništenje.

Zapisničar
Vladimirka Vrebac Milinović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić